

زنان سرپرست خانوار و صنایع دستی

(مطالعه موردی شهرستان زرند کرمان)

مؤلف:

رضا کرمی



انتشارات کتابچه



سرشناسه	:	کرمی، رضا، ۱۳۵۰-
عنوان و نام پدیدآور	:	زنان سرپرست خانوار و صنایع دستی : مطالعه موردی شهرستان زرند کرمان / مولف رضا کرمی.
مشخصات نشر	:	سندج: کتابچه، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	:	۱۳۴ص: (مصور(رنگی)، جدول، نقشه.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۳۴-۰۰۰۸-۷
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۱۴-۱۱۵.
موضوع	:	زنان سرپرست خانوار -- ایران -- نمونه پژوهی Women heads of households -- Iran -- Case studies زنان سرپرست خانوار -- ایران -- وضع اقتصادی -- نمونه پژوهی -- Economic conditions -- Iran -- Case Women heads of households studies صنایع دستی -- ایران -- جنبه های اقتصادی -- نمونه پژوهی Handicraft -- Economic aspects -- Iran -- Case studies زنان -- ایران -- اشتغال -- نمونه پژوهی Women -- Employment -- Iran -- Case Studies زنان شاغل -- ایران -- وضع اجتماعی -- نمونه پژوهی Women employees -- Iran -- Social conditions -- Case studies
رده بندی کنگره	:	HQ۱۳۸۱
رده بندی دیویی	:	۳۰۵/۱۲۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۹۰۷۳۸۹۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیا



کتاب: زنان سرپرست خانوار و صنایع دستی
(مطالعه موردی شهرستان زرند کرمان)

مؤلف: رضا کرمی

ناشر: انتشارات کتابچه

جلد و صفحه آرایي: شاهو احمدیان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۴۰-۰۰۸-۷

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: تومان

سنندج، مجتمع تجاری کردستان، طبقه اول، واحد ۲۲۳

تلفن: ۰۸۷۳۳۲۲۹۶۸

www.ketabchepub.ir

فهرست

پیشگفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۲
فصل اول: کلیات.....	۱۶
اهداف کتاب.....	۱۸
ضرورتی های این کتاب.....	۱۸
مفاهیم و اصطلاحات.....	۲۰
فرهنگ.....	۲۰
مردم شناسی.....	۲۰
مردم نگاری.....	۲۱
سنتی.....	۲۱
نقشهای محول (Assigned).....	۲۲
نقش های محقق (Achieved).....	۲۲
رابطه شخصیت با نقش.....	۲۲
صنایع دستی.....	۲۳
نقش.....	۲۳
فصل دوم: پیشینه.....	۲۶
موقعیت جغرافیایی.....	۲۸
نقشه ها.....	۲۸
نقشه استان کرمان.....	۲۸
نقشه شهرستان زرند.....	۲۸
وجه تسمیه.....	۲۹
قدمت تاریخی.....	۲۹
قتل دیلمقانی.....	۳۰

۳۱	موقعیت جغرافیایی شهرستان زرند
۳۲	اقلیم و آب و هوا
۳۳	وضعیت باده‌ها
۳۴	وضعیت زلزله شناسی منطقه
۳۴	وضعیت پوشش گیاهی
۳۵	زبان و گویش
۳۶	دین
۳۶	حمل و نقل
۳۶	کشاورزی و دامداری
۳۹	زندگی جانوری
۳۹	حیوانات اهلی
۳۹	جمعیت
۴۱	معدن
۴۲	صنایع دستی
۴۳	شکل روستاها و خانه‌ها
۴۳	نوع و مصالح ساختمانی
۴۴	بافت قدیم
۴۵	بافت جدید
۴۵	آثار و ابنیه تاریخی
۵۰	مراکز فرهنگی
۵۰	مراکز درمانی
۵۰	مراکز دانشگاهی و فرهنگی
۵۰	نظریات انسان شناسی
۵۱	مکتب اصالت تکامل

۵۲	چارچوب نظری.....
۵۲	نظریه تطور گرایی اولیه.....
۵۶	نظریه کارکرد گرایی.....
۶۲	فصل سوم : روش شناسی.....
۶۳	روش شناسی.....
۶۴	روش پهنانگر.....
۶۵	روش ژرفانگر.....
۶۵	طرح تکنیک.....
۶۶	حدود مطالعاتی.....
۶۶	جامعه آماری.....
۶۸	فصل چهارم: یافته ها.....
۶۹	صنایع دستی.....
۷۴	تاریخچه صنایع دستی در جهان و ایران.....
۷۶	نقش جدی زنان در توسعه صنایع دستی.....
۷۷	زنان بیشتاز در صنایع دستی.....
۸۴	نقش صنایع دستی در توسعه ی اقتصاد.....
۸۵	نقش صنایع دستی در توسعه گردشگری و مبادلات فرهنگی.....
۸۷	صنایع دستی و کاهش مهاجرت.....
۸۸	تأثیر صنایع دستی در بالا بردن سطح اشتغال.....
۹۰	نقش زنان در توسعه با تکیه بر صنایع دستی.....
۹۱	عوامل رکود صنایع دستی.....
۹۵	انواع مشاغل خانگی.....
۹۵	رشته های صنایع دستی.....
۹۶	زنان سرپرست خانوار.....

۱۰۱	مصاحبه با بانوی کارآفرین معلول زرندی که در زمینه صنایع دستی فعالیت دارد.....
۱۰۸	فصل پنجم: نتیجه.....
۱۱۰	نتیجه گیری.....
۱۱۰	افزایش خانوارهای زن سرپرست خانوار.....
۱۱۱	مشکلات و موانع پیش روی.....
۱۱۲	تهدیدها.....
۱۱۴	منابع و مأخذ.....
۱۱۶	پیوست ها.....

پیشگفتار

چنانچه استان کرمان این دیار دیرپایزمان را به عنوان مجموعه ارزشها منظور نمائیم سخنی به گراف نگفته ایم ،

- ستارگان علم و ادب و هنر که تفکر و اندیشه آنان آسمانی از زیباییها را به جلوه گذاشته است.

- معادن غنی و سرشار از هر یک پشتوانه ارزشمند اقتصادی ما محسوب می شود.

- اراضی حاصلخیزی که گوشه ای از آن، هند ایران لقب گرفته است.

- - قالی ، پته و گلیم و دهها اثر دستی دیگر که هر یک نمونه ای از اوج هنر را به تجلی گذاشته است.

و بالاخره دیاری که صاحبان نعمت و کرامت آن عالمش نامیدند .(گلاب زاده، ۱۳۷۴، الف و ب) و همه اینها نشان از نبوغ و استعداد سرشار آدمی در پیوند دادن این ارزشها و شرایط مختلف می باشد این «انسان دارای قدرت تفکر و تعقل بوده در گذر زمان اقدام به هماهنگ کردن محیط زندگی خود و تغییر آن به نفع خود، برای بهتر زندگی کردن نموده است. دراین رابطه نیز به دلیل هوش و دیگر مزایایی که نسبت به حیوانات داشته محیط زندگی خود را نیز به مرور زمان تغییر داده و اکنون با طراحی محل سکونت خود بسیار گسترده از لحاظ اقتصادی و صنعتی آن را مورد استفاده قرار می دهد» (حسینی،، سال ۱۳۸۷، صفحه ۳۰) و غیر از مسائل محیطی و جغرافیایی که انسان همواره در حال انطباق دادن شرایط خود با آنها می باشد فرهنگ و ادب هر ملت چندین برابر بیش از آنچه در کتابها و رساله ها نقل و ضبط شده استدر سینه مردم عامی وجود دارد . در زبان و قلب توده مردم بس حکایتها ، مثلها ، ترانه ها و... وجود دارد که هر یک از آنها پندی بزرگ در بردارد یا سند معتبری

است که ویژگیهای اخلاقی، روانی، اجتماعی و سیاسی زندگی پیشینیان ما را بیان می‌کند (رنجبر، ستوده، ۱۳۸۹، ۱۱۱)

صنایع دستی بخشی از هنر و صنعت ملت هاست که به علت برخورداری از ارزش های فرهنگی و هنری و ذوق و اندیشه در تولید، علاوه بر جنبه های مصرفی دارای ارزش های هنری و ظرفیت های ویژه صادراتی است. ایران یکی از کشورهای اصلی تولید کننده محصولات صنایع دستی در جهان محسوب می شود و از نظر تنوع محصولات رتبه اول جهان را داراست. در حقیقت تولید صنایع دستی از نظر نیاز نداشتن به سرمایه گذاری زیاد و فناوری پیچیده و داشتن قابلیت های صادراتی و درآمد بالادر سال های اخیر بیشترین حجم ایجاد اشتغال را در کشور به خود اختصاص داده است و مهمترین محصول صادراتی غیرنفتی به حساب می آید. سهم صنایع دستی در تولید ناخالص ملی نزدیک به ۳ دهم درصد است و نزدیک به ۷ میلیون نفر در این بخش اشتغال دارند که نشان دهنده نقش، اهمیت و جایگاه این هنر - صنعت اصیل و ملی است.

در این میان نقش زنان در ماندگاری، توسعه و رونق رشته های صنایع دستی قابل توجه و ستودنی است. می توان همواره بازتاب سلیقه و ظرافت روحی زنان ایرانی را به عنوان طراحان و تولید کنندگان محصولات صنایع دستی، در محصولات متنوع تولید شده مشاهده کرد.

به طور کلی صنایع دستی، نه رقیبی برای صنایع جدید ماشینی است و نه مانعی بر سر راه استفاده ی صحیح و مناسب از تکنولوژی، بلکه فقط عامل مکمل در اقتصاد و مسائل امور اجتماعی در کشورها محسوب می شود.

در کشور ما، به دلیل فراوانی منابع مواد اولیه ی ارزان، طولانی بودن پیشینه ی تولید صنایع دستی، تنوع رشته های صنایع دست ساز و استقبال کشورهای دیگر از تولیدات صنعتگران، صنایع دستی توانسته عاملی موثر جهت جذب گروهی از مردان

و زمینه ساز اشتغال برای آنان باشد و طبق آمار هم اینک افزون بر ۱۰ میلیون نفر در نقاط مختلف کشور به طور مستمر یا غیر مستمر به تهیه و تولید انواع فرآورده های دست ساز اشتغال دارد و لاقفل قسمتی از عایدی و وسیله تامین معیشت خود و خانواده شان صنایع دستی است. صنایع دستی از جمله صنایعی است که به پشتوانه ی فراوانی مراد اولیه و از آنجا که ابزار کارگران و نیروی متخصص چندانی را نیازمند نیست و اشتغال به تنهایی متکی به نیروی کار است و با سرمایه محدود در کوتاه مدت می تواند بازده مناسبی داشته باشد.

با توجه به نقش و کارکرد صنایع دستی در امور سرمایه گذاری، تکنولوژی، تولیدات ملی، توسعه صادرات، تامین تعادل اجتماعی، توسعه توریسم و مبادلات فرهنگی، ایجاد توسعه فعالیت های وابسته و بالا بودن سطح مشارکت زنان در تولید صنایع دستی می توان نتیجه گرفت

امید است که این مختصر، بتواند گوشه ای از زندگی و فعالیتهای فرهنگی - اجتماعی اقتصادی را در اجتماع زرند نشان دهد و زمینه ساز پژوهشهای بعدی در این زمینه باشد.